

Concertul Filarmonicii din Moscova

După prima serie de concerte din toamna asta, unde au strălucit artiștii ca David Oistrakh și Zecchi cu Mairnari, acei doi italieni care au revărsat asupra noastră expresia emoțională a muzicii, am ascultat, duminică 8 noiembrie, Filarmonica de Stat din Moscova, dirijată de Konstantin Ivanov.

Programul ar alcătui din Simfonia a VII-a de Beethoven și Simfonia a V-a de Ciaikovski — două culmi ale aceluiași munte, cea dintâi de care privești departe spre zări negălmăcite încă, cea de-a doua, de la care se desprind drumurile vieții cu toate variațiile ei neprevăzute. Orchestra din Moscova a atins o virtuozitate creatoare de valori egale între instrumente. Această li creează o omogenitate care face din ea un sin-

CELLA DELAVRANCEA

nu trebuie ca tristețea ce se desprinde din repetiția melodiei să dea impresia unui mers în prezent, ci al unor succesiuni de gânduri melancolice din trecut. Paginile acestea conțin straturi de amintiri, de experiențe și de resen-

nară.

Konstantin Ivanov a găsit în fugato o tonalitate de mezzo transparentă, care a fost deosebit de binevenită.

Presto, parit impetuoso, a smuls pe ascultători din răscolul sufletului și iar am apreciat precizia ritmică a orchestrei. Trio, însă, poartă în desenul sonor o ondulare care, dacă e redată prea iute, își pierde din blândețe și nu mai cântă. Dirijorul a fost prea hotărât să lege motivele acestor pagini între ele. Parcă era grăbit să ajungă la nebunia de ve-

NIKOLAI BRAUN

PESCĂRUȘI PE NEVA

Amurgul bea firavii nori
Minați de vânt, cu umbre.
Trec pescărușii-n zbor, ușori,
Deasupra Nevei sumbre.

Nu li-e ușor: pe vînt și ploaie,
Văzduhu-i săgetează, —
Se-aruncă-asupra prăzii-apoi,
Sau pe un val se-asează

Alteargă valul, jucăuș,
Și zboară-al spumei pulber.

Pe-ariplu de pescăruș
Se stîng, de aur, pulber.

E gollul, după poduri, larg,
De fuigi vîntu-i despoale,
Dar cu al ariplor catarg
Ei drum spre mare-și tale:

Vor, miine, cu furtuna rea
In zori să se măsoare.

Să mă-nsojească-n vecl aș vrea
Tăria lor cea mare!

In românește de PETRE SOLOMON

PIMEN PANCENKO

FIICA

O casă-abia clădită. Cu pridvor.
Hameiul verde zidu-a căpșuit.
Sub geam, în grădiniță, călțunașii
Lucec la soare-n galbene culori
Și zumzuie bondarul, în cîrcș,
Cu glas de bas, — sătul și răgușit.
De colo-colo umbli prin ogrădă
Un bătrînel, cu-o haină veche-n spate.

Sus, în pridvorul casei, bătrînică
Iși pleacă-a jale ochii pe-o scrisoare.
Întoarce plicu-n mină și privește
Stampila poștei, cu nedumerire.
Kustana! Da, aici e fata lor?
Pe unde-o fi știindu-aceasta, oare?
Aici s-a dus din casa părintească
Spunîndu-le, la despărțire-n poartă:
„Rămîneți sănătoși!”

Așteaptă-n cușor zostrea de mireasă, —
Pinzeturi noi și trimbe de mătase, —
Iar în buletul din sufragerie
Tachnuri de argint și vîsărie.
Ba mama, pentru fată, și-un logodnic
Printre flăcăii din vecini, aflate.
E-adevărat că nu de rang înalt,
Dar totuși om de treabă și statornic,
Cu roșul lui în Minsk.

Și iată, fetel i-a trîznit prin mînte
În departata stepă să pornească.
„Adeică ce? Sint mai prejos ca alții?
Să trîndăvesc în casa părintească?”
Avea acasă griu destul, dar vezi,
Vrea singură în brazdă să-l sădească.
Și perne-avea un munte, în odale.
Dar ea voia să doarmă-n cîmp, pe paie.

„Iți scriție nisipu-n dinți, — scria, —
Pe-ai e arșiți și vînt hain.
Pe nicăieri nici riuri, nici izvoare,
Kazahstanu-ntr-eg și vînt, dogoare.
Dar în văzduh, pe cîmp, miroase-a griu,
Nu ca-n înimul nostru, a pelin:
Și mie mi se pare că din toate
Mireasma asta este cea mai dulce.”

Și ce flăcăi pe-acolo!
Și ce fete!
„Cu oameni cum sint ei, — scria —
Sahara toată ai putea s-o ari!”
Deci planul ei se înecase-n bălăi.
Logodnicul! Ei, bun rămas, băiete!
O lacrimă luci și se prelînsa
Încet, pe-obrazul ei brăzdat de ani.

Zîmbi bătrînel pe ascuns. Știa.
Ghicise el furtuna, n-aveți teamă.
Acuma socotea în sinea lui
S-o ia pe ocolite, pe departe.
Să-și zvinde numai lacrima bătrîna
Și să se potolească-un pic. Ei, mamă!
Pe urmă o să-i dea a înțelege
Că între el și fiică-sa e-o taină.
Logodnicul! Mai lasă-l pe logodnic.
— Trimitte-n grabă cușorul de zestre
În Kustana!, mai bine, dragă mamă.

In românește de VIRGIL TEODORESCU

O liră cu mii de strune

„Eu cred în versu: fără care
Noi astăzi nu putem trăi”,
(S. Scipaciov)

Un bărbat înalt, aproape pleșuv, cu o frunte bolită, impresionantă prin adîncimea cutiei de la mijlocul ei, cu ochii de un azur înmăcuiat, pătrunzător și duioși — așa arăta cu cîtiva ani în urmă poetul Stepan Scipaciov, într-o după amiază de neuitat, cînd am avut furtivul prilej de a-l cunoaște și de a sta multe ore de vorbă despre poezie, viață și frumos într-unul din saloanele tapetate în vișiniu, ale hotelului Athenee Palace.

Deși a scris și poeme epice de valoare („Pavlik Morozov”), Stepan Scipaciov s-a autodefinit ca liric pasionat și, alături de alți lirici de frunte ai literaturii sovietice, cum sint N. Tihonov, M. Isakovski, K. Simonov, E. Dolmatovski și alții, și-a adus partea sa de contribuție la clarificarea pozițiilor și la edificarea acestui gen alt de complex, despre care discutăm se vor mai purta, desigur, tot atîta vreme cît se va scrie poezie. Ceea ce distinge însă și face înimitabilă arta personală a poetului în concertul variat al literii sovietice este mai ales uimitoarea finețe — am spune de buclier, de filigranist, — capacitatea deosebită, veșnic înnoitoare a autorului altor „miniaturi”, de a comunica patetic, cu o sinceritate și cu o autenticitate mișcătoare, stări sufletesti care, deși transcrise din jurnalul său cotidian, reușesc să surprindă sentimente colective, vibrații care aparțin lumii sufletesti a tuturor oamenilor.

În „Drumul spre poezie”, valorosul document cu caracter autobiografic — pe care poetul l-a publicat la împlinirea a patruzeci de ani de activitate literară — sint formulate două precepte cu caracter de principii, care exprimă chintesența crezului poetic al lui S. Scipaciov. „Am înțeles — scria poetul după etape chinuătoare, de decenii, către cucerirea piscurilor frumozului — că un poet liric nu va putea dezvălui lumea sufletescă a omului, dacă nu se dezvăluie și pe sine însuși”. Și în altă parte: „Am profundă convingere că nu poartă de la sine în sine, în acumalat în prealabil o cantitate însemnată de observații, de trăiri și impresii de viață”.

Cu asemenea obiective programatice în față, nu este de mirare că poetul Scipaciov a reușit să biruie greutăți aproape de necrezut, să-și păstreze nealterat bogatul său fond artistic, să se rupă de covârșitoarea influență a lui Maikovski, Blok, Esenin și Whitman pe care i-a imitat pe rînd, aproape frenetic, pentru a-și făuri o liră proprie, la început cu cîteva coarde, astăzi cu altele încît sint „împrumutate” și de unii poeți din țara noastră.

Dar, cum tot Scipaciov este autorul celui memorabil distih cu care și-a încheiat cuvîntarea la cel de-al doilea Congres al Scriitorilor Sovietici:

Pe-un vers ferice plîng de bucurie
Chiar dacă nu-l scriu eu, ci altu-
scrie!

— este evident, că orice prelucrare artistică a procedelor, a mijloacelor sale artistice, nu-l poate decît entuziasma pe acest iubit și prețuit prieten al poeziei...

În același sens, pentru descifrarea citorva din semnificațiile liricii moderne și profunde a lui Scipaciov, este bine să amintim cîteva din etapele principale ale vieții sale. Poetul s-a născut în anul 1899, în satul Scipaci (de la care prin derivație și împrumutat și numele literar), sat situat în regiunea Uralului. Tatăl său, țărăn sărac, i-a murit la trei sau patru ani. Mai trziu, din cauza sărăciei cumplite, a mizeriei înfrîntătoare în care trăia țărănierea rusă, surorii îi sint nevoite să ajungă servitoare. Poetul însuși, cum a evocat mai trziu unele crîmpele din copilăria sa, nu a avut o soartă mai fericită:

M-au dat argat. Și toamna la
fereastră
Ușor cînta din flautul sfîit.
Ce greu se scoală după fruda aspră
Argatul către și doar ațipit.

Hotărîtor pentru destinul viitorului artist al cuvîntului a fost mai ales anul 1917 cînd a devenit oștăș și, sub influența mișcării revoluționare, a început să scrie versuri despre „țarul-căluș” și „vampirii burghezi”.

După revoluție, ani numeroși de studiu la diferite școli militare, stabilirea pentru un timp la Moscova — („la Muzeul Politehnic l-am auzit pe Maikovski”), frecventarea diferitelor cercuri de literați și mai ales a grupării poezilor proletari „Kuznita” (Fierăria), lectură asiduă a lui Blok, Esenin și mai ales a „Fierelor de iarbă” ale lui Whitman, în sfîrșit, primele versuri apărute în revistă, primul volum („Peste mormintele veacurilor” 1923), apoi, momentul hotărîtor al întâlnirii cu K. A. Trenev, în Crimeea, care îl îndrumă nu spre poezii abstracte, „Poemul cosmic”, pe care l-a citise, ci spre „Spălătoreasa”, poezioră scurtă, dar densă în imagini realiste — iată numai cîteva elemente care rezumă bogatul capitol asupra experiențelor de început ale lui Scipaciov.

Un timp — ce a bună parte dintre poezii de pe atunci sub influența pseudo-ortodoxiei răsposivilor — ironizîndu-și destinul, poetul aproape disprețuiește poezia lirică sau cel puțin se lasă copleșit în aperearea funcției sociale, a acestui gen de diferite prejudecăți formaliste. Cîrînd însă, de pe bogatul filon aurifer al talentului său, poetul reușește să desprindă aluviunile vremelnice și, odată cu triumful deplin al realismului socialist în poezia sovietică, înregistrează primele biruinți, primele realizări de valoare, care îl vor duce la

„Eu cred în versu: fără care
Noi astăzi nu putem trăi”,
(S. Scipaciov)

„De aceea sintem ca pe front și azi
Chiar dacă nu sintem în foc și-n
luptă
La strung, ca lingă tun, ni-l
ochiul treaz
In munca pașnică, nelntrepută.”

In acest spirit Stepan Scipaciov cîntă înfăptuirile grandioase ale constructorilor metroului din Moscova („Constructorii metroului”, „Biografia grîiei Ribinka”, „O întimplare

faima de astăzi.

Bogata experiență lirică a lui Scipaciov, cuprinsă în numeroase volume, și-a atins maturitatea mai ales în anul Marelui Război de Apărare a Patriei, cînd poetul cîntă, în liricul alt de încreștat a înțeles să participe integral la lupta populară sau ca oștăș, ca poet și corespondent militar, dar mai cu seamă ca liric pasionat. „Versuri de pe front” (1942), „Versuri de dragoste” (1945), „Slavă muncii” (1947), culegerea de „Versuri” din 1948, poemul „Căsuța din Șușenskoie” (1944) și „Pavlik Morozov” (1949), marchează o evoluție mereu ascendentă, mereu dominată de patosul înnoirii, de dragostea pentru poezie.

Volumul „Poezii și poeme” prezintă în linii mari aproape întreaga activitate lirică a lui Scipaciov, străbătută mereu de dorința sinceră de a crea un monument poetic popular care l-a născut, Partidului care l-a educat și format ca scriitor militant. Ciclurile cuprinse în acest volum — „Drumul victoriei”, „Slavă muncii”, „Sub cerul patriei”, „Versuri de dragoste” etc. — vorbesc în aceeași măsură despre gamele vaste ale tematicii poetului, despre diferențele sale moduri de a vibra în fața vieții, la faptele umane și a universului. Ele vorbesc de asemenea despre arta poetică a lui Scipaciov, definiată alt de lapidar în ultimul vers al poeziei „Două date”: „Tot ce-a fost lung, bătrînel niciodată n-a suferit!”.

Poezia lui Scipaciov farmecă și cucerește prin spontaneitatea ideilor și a sentimentelor pe care le comunică, prin tonul potolit dar răscolitor, prin imaginea palpabilă, pe care le folosește, prin entuziasmul, dragostea fierbinte, prin senzația participării la solemnitatea creației lumii noi — care răsuna puternic în sufletul cititorului. Adevărat poet comunist — și ca atare profund uman, Scipaciov, angajat cu toate fibrele ființei în procesul de creație, reușește să atingă tonuri afective care aparțin registrului de simțiri al oricărui om cîntăc, îndrăgostit de sublima frumozete a vieții, a viitorului, a universului în continuă perfecționare.

Un catehism al literii lui Scipaciov este cunoscuta sa poezie „Punctul meu de vedere”. În care poetul creează imagini care surprind și rezolvă dialectic raporturile dintre om și univers, dintre artă și realitate, imagini care îl fac pe cititor să mediteze la misiunea, idealurile și prezența sa în viață.

Cu o asemenea viziune asupra raporturilor dintre artist și umanitate este ușor de înțeles ce resorturi lirice însușește poetul, care este secretul reușitei lui în poezie, cit de monumentale sint „miniaturile” pe care le creează, fie că scrie despre război, despre munca pașnică, despre cuceririle științei ori despre femeia iubită.

În versurile sale de război — de pildă „22 iunie 1941”, „Morminul luptătorului”, „Pe-ai e erau necazuri pururi terete”, „Linia înțlia”, etc. — deși de cele mai multe ori nu recurge la nici o anecdotică, la povestirea unui fapt, prin concentrarea densă de imagini sugestive, dozate inteligent, poetul izbutește să redea numai în cîteva strofe panorama unei țări întregi înfostate pe vînt și pe moarte de elocvent. Sau — de pildă — cit de elocvent vorbesc despre forța latinismului cele 16 versuri (numai șaisprezece!) ale cuprinde poezia „Lenin”, una din puținele creații de pe front în care poetul narează un fapt:

În bronz turnat, sta Lenin. Străzi
arzînd
Rutii și pulberii. Năvălind bez-
metic
Dusmanii răsturnară-n primul rînd
Statuia din orașul sovietic.

Dar bucuria noilor, vandali este de scurtă durată. După o noapte de chet, ei descoperă un lucru uluitor:

Din nou sta monumentu-n plîină zi.
De-o nevăzută mină smuls din
tîna

Grăbiți sint ofițerii dint-odați —
Se mișcă-n zare umbre ori vedenii
Un pic de partizani i-a atacat
Și-n fruntea lor din nou îl văd pe
Lenin

Cititorul, oricît de exigent ar fi, nu va putea să nu tresale de emoție cînd asemenea versuri inspirate! Cu aceeași intensitate vor răsuna în sufletul său strofele de adînc patetism prin care poetul săvește munca oamenilor sovietici (în ciclul „Slavă muncii!”). Nu este ușor să scrii versuri reușite despre cel mai important sector al vieții omului, despre truda sa de fiecare zi care îl înnoiește existența pe pămînt! Primejdii mari, cum sint tendința de a prezenta eforturile omului copleșit de forța mașinilor, ori imaginea lui ca pe aceea a unui robot, pōleirea și idilismul teinicițarea excesivă îl pîndesc pe poetul neexperimentat, cînd atacă această temă. La Scipaciov nu înțîlnim nimic fastidios, nimic artificial, nimic confectonat atunci cînd redă energia clocoțitoare, bucuria exuberantă a muncii în fabrici și peogoare. Măiestria garantată de concepția înseparabilă noțiunii de muncă de noțune de luptă, de viziunea artistică a raportului dintre util și frumos, dintre practic și sublim:

De aceea sintem ca pe front și azi
Chiar dacă nu sintem în foc și-n
luptă
La strung, ca lingă tun, ni-l
ochiul treaz
In munca pașnică, nelntrepută.”

In acest spirit Stepan Scipaciov cîntă înfăptuirile grandioase ale constructorilor metroului din Moscova („Constructorii metroului”, „Biografia grîiei Ribinka”, „O întimplare

în metrou” etc.) munca industrială („Morăritul”, „Paharul” etc.) eforturile colhoznicilor („Dimețea președintelui de colhoz”, „Si va fi livada”).

De la cîntecul muncii, poetul trece firesc la cîntecul patrie, pe care n-o reprezintă abstract, ci în mici filme lirice, în instanțane care s'înesc emoții calde. Departe de grandilocvență și fastuos, de retorism și poleire, poezia se realizează din elemente generale universale, în care apar însă „particularitățile” tipice pămîntului și spiritului sovietic. Și bobul de rouă, și păsările, și mesteceții și munții, și cîmpurile le recunoaște ca aparținînd aceleiași unități geografice: patriei socialiste. Acest sentiment este generat de faptul că, și în lirica peisagistă, poetul nu urmărește să creeze simple „naturi moarte” ci tablouri din viață în care peisajul uman este legat organic cu natura.

Cînd poezia lui Scipaciov descrie dragostea pentru femeia iubită, ea devine ca o floare care parcurge toate anotimpurile, de la înflorirea ei, în înmărmăte primăverii, trecînd prin prîgurea verii și pînă-n toamna roșie și iarna sură, a vîrstei înaintate.

Concepția superioară a poetului despre menirea dragostei, pe care o numește „soră bună a gîndului înalt”, delicatețea proprie talentului său, resursele de afecțiune cărora eliberarea omului le asigură o manifestare plenară, sint numai cîteva elemente care au făcut ca versurile sale de dragoste să capete prețuirea unanimă a masei și în același timp să îl consacre pe Scipaciov ca pe unul din liricii de frunte în literatura sovietică. În aproape nici o strofă din ciclul de poezii de dragoste nu vei găsi versuri care să nu răsunați mișcări sufletesti profunde, duioase, pornind de la primele manifestări ale acestui sentiment („Ei”, „Drumul spre sovhoz” etc.) și pînă la interpretarea lui ca o punte veșnică de legătură trairnică, ca un izvor de stimă și prietenie indisolubilă în fața oricărui vicislindului ori întemplieri.

Extrem de fin — și dotat cu un ascuțit spirit de pătrundere — poetul descifrează limitele cu totul străvezii dintre gîngășie și alintare:

Adesea complicăm un lucru-n care
E-un adevăr prea lesne de pătruns
Eu fie-l cer mai mult alintare
Tu-mi spui că nu-ți poartă grîia de
ajuns?

Spunînd aceasta n-am spus oare
foț?
Doar că iubirea-ti nu mi se cuvîne
Desigur grîia se deloc nu-ți poartă —
Dar fie, să m-aiuși, ușor iți vine?

Cînd se desparte de femeia iubită,
În ultima clipă înainte de a pleca pe
front, poetul descoperă un adevăr col-
pescitor dar și măret prin firescul
său:

Da, că de multe-aveam a ne vorbi-
mpreună
In doisprezece ani n-avurăm timp,
ștă bine!

Prin asemenea notații, care revelează marea frumozete a celui mai înalt dintre sentimentele umane poetul deschide drum larg tineretii, dar și maturității, exuberanței dar și sobrietății, lirismului care, ogîndind vibrații personale, reflectă totodată lupta pentru idealurile înalte ale fericității omului. Totodată însă poetul rămîne nedespărțit de moralist, de gînditorul comunist care emite judecăți de valoare, aprecieri asupra vieții și oamenilor:

„Dar despre lupta noastră-ncinsă
Vorbi-vor însă ani întregi
Aveam la treizeci timpla ninsă
Dar tineri sintem la șazezci.

Poet dotat cu resurse excepționale, Scipaciov își îmbogățește continuu strunele lirice sale care, în ultimii ani, a început să cuprindă domenii încă prea puțin explorate în poezia nouă. Lirica sa meditativă (o parte cuprinsă în ciclul „Meditații”) i-a înmulțite paginile cu noi și noi creații de valoare în care strălucesc, transmise cu același talent deosebit de „miniaturist”, marile idei ale secolului nostru: lupta pentru pace, lupta pentru cucerirea forțelor naturii, lupta pentru comunism.

Iubit și prețuit de cititorii noștri, printre care și-a cucerit un larg auditoriu, Scipaciov a devenit un prieten al tineretului, al tineretii noastre în general.

De aceea nu este exagerat dacă afirmăm că apariția primei culegeri mai însemnate din versurile sale în țara noastră reprezintă un moment important, care va da roade multiple atât în sufletul cititorilor cît și la poezii noștri, contribuind la clarificarea multor probleme discutabile ale literii noastre.

Intru-cît am lucrat în grupul de poezii care au contribuit la realizarea culegerii, pot mărturisii că în munca lor n-a lipsit nici entuziasmul, nici un sever autocontrol, nici spiritul exigent — înșfîrșit, mai ales — nici căldura, fără de care nu poate fi concepută apropierea de valoroasele, sensibilele coarde ale literii lui Scipaciov.

Rămîne totuși pe seama urmașilor lui Zoli să aprecieze în ce măsură marele poet la o lectură a versurilor sale transpuse în limba românească, își va recunoaște vibrația alt de personală, așt de trairnică.

MIHAIL COSMA

gur bloc sonor. Instrumente greoaie cum sint contrabasul, fagotul, devin vioaie ca flautul și vioara. Corzile și clarinetul prind a glăsu grav. Din punct de vedere ritmic, instrumentiștii sint netrecuți. Nîmic nu șoșdie, clipa este precisă, simulanitatea amalgamată, fără nici o potineală. Dirijorul pare a purta în el o energie reușită neobosit asupra muzicienilor. Nu există distanță între el și instrumentiștii. Face și el parte din orchestră. Această impresie este ciudată și poate că vine din felul cum Konstantin Ivanov se impune orchestrei. Gesturile lui nu sint sincronizate cu ale muzicanților. Preced întotdeauna mișcările lor. Previn ce vor face dinșii. Utilîndu-le la el, parcă auzi cu gîndul ce vei auzi cu urechea o clipa mai trziu. Iar orchestra se așină ca un singur om. Acest fel de dirijat creează o luciditate care luminează cele mai mici detalii și denoază toate suprapunerile armonice.

Simfonia a VII-a, executată pentru prima oară la Viena în 1813, a fost primită imediat cu entuziasm. În 1814, a fost redată într-un concert de gală, la care asista și împărăteasa Rusiei, Elisabeta Aleksievna, o mare admiratoare a lui Beethoven, căreia i-a dedicat reducerea la pian a Simfoniei a VII-a. Această genială capodoperă s-a răspîndit în toată Europa, reperînd peste tot același triumf. În Rusia a fost cîntată pentru prima oară în 1840 la Petersburg și în 1860 la Moscova.

Acest admirabil poem, de o bogăție melodică care adevărate dăruirea de sine a lui Beethoven, are toate accentele caracteristice ale autorului. Formă perfectă, intensitate în expresie care aduce aminte de capodopere din literatura greacă antică — în timpul cînd o compunea, Beethoven citea mult pe Homer. Dirijorul sovietic a interpretat-o cu mare atenție ritmică, sublinîndu-i în prima parte autenticul tînersc. Partea a doua mi s-a părut prea rapidă. Este într-adevăr un allegretto, iar nu un adagio, dar tema cere anumite respirații, care i-au lipsit și din această cauză, aceste pagini sublimă au avut un caracter prea categoric. Unii susțin că această parte este un mars funebru. Cred că este mai cu seamă, o amintire a unei fericiți pierdute și că

Carnet

O carte despre Șaleapin

Editura „Iskusstvo” pregătește pentru publicare o culegere în două volume despre viața și creația marelui cîntăreț rus Feodor Ivanovici Șaleapin. Primul volum al culegerii conține fragmente din cartea „Masca și sufletul” apărută în limba rusă, la Paris, în 1932, fragmente care dezvăluie concepțiile creatoare ale marelui artist, păreri sale asupra menirii cîntărețului de operă. În volum mai sint cuprinse articolele precum și bogata corespondență a lui Șaleapin, printre care aceea cu A. M. Gorki și V. V. Slasov.

Volumul al doilea cuprinde o serie de articole cuprinde și textul complet, publicat pentru prima oară, al autobiografiei lui Șaleapin „Pagini din viața mea”, scrisă în colaborare cu M. Gorki.

Culegeri de scenarii cinematografice

În ultima vreme, în Uniunea Sovietică au văzut lumina tiparului o serie de culegeri de scenarii de filme care

pun la îndemina cititorilor sovietici temele celor mai bune creații ale cinematografului de peste hotare. Editura „Iskusstvo” care a tipărit un volum cuprinzînd „Scenarii ale cinematografului polonez” pregătește în prezent apariția unei culegeri de scenarii franceze și americane.

Curînd, vor apare și culegeri de scenarii ale cinematografului italian, englez, precum și din alte țări.

O străveche epopee uzbecă

Epopeea eroică „Alpamiș”, existentă în versiuni variate și în locurilor altor popoare asiatice, este una din cele mai vechi epopee orale ale poporului uzbec. Nu de mull, versiunea uzbecă a epopeii a constituit obiectul unei discuții organizate de Institutul de istorie universală al Academiei de Științe a URSS. „A. M. Gorki” și de Institutul de limbă și literatură uzbecă „A. S. Pușkin”, al Academiei de Științe a R.S.S. Uzbeca. La discuție au participat oameni de știință din diferite republici unionale.

În cadrul discuției a fost menționată, printre altele, valoarea deosebită a înregistrărilor din ultimii ani a epopeii „Alpamiș” și a fost criticată poziția greșită a unor cercetători în interpretarea unor opere populare, pozțiile ce a dăunat dezvoltării folcloristicii sovietice. Totodată, adunarea a hotărît publicarea unei ediții academice a epopeii, însoțită de un bogat comentariu.

V. N. SOKOLOV; „Victoria muncii”

Automatizarea industriei sovietice

Experiența fabricilor industrializate dovedește că pentru ridicarea producției și pentru ușurarea condițiilor de muncă este nevoie de o acțiune continuă, într-un ritm accelerat, pentru extinderea aplicării mecanizării și automatizării în procesele de producție. Tehnica modernă, bazată pe electronice, oferă mijloace foarte variate și eficiente pentru acțiunea de automatizare, de organizare a producției în flux continuu. Potențialul acestor tehnici poate fi însă nesfârșit în aplicare de considerente economice. Într-adevăr, prin automatizare trebuie, în general, ca prețul de cost al obiectului fabricat să scadă, prin mărirea cadenței de fabricație, mai mult decât creșterea impusă de amortizarea cheltuielilor făcute cu investițiile în noile instalații. Cu alte cuvinte, numai fabricațiile de mare debit merită a fi automatizate.

În țările capitaliste contradicția dintre producție și consum constituie o frână în aplicarea soluțiilor tehnice moderne de automatizare. Acolo o muncă din motive politice și organizaționale nu este în stare să utilizeze decât în mică măsură mijloacele perfecționate ale științei și tehnicii înaintate. Astfel, în Statele Unite ale Americii s-au făcut calcule economice și s-a ajuns la concluzia că numai 8% din industria țării merită a fi automatizată în următorii 10 ani.

În timp ce în condițiile capitalismului automatizarea este introdusă numai în măsura în care aduce profit stăpînitorilor mijloacelor de producție, în socialism ea găsește cu adevărat un câmp vast de aplicare.

În U.R.S.S., unde există o mare cerere atât pentru mijloacele de producție cât și pentru obiectele de consum popular, automatizarea poate introduce economie într-o proporție mult mai mare în toate ramurile industriale. Totodată, sistemul de planificare în dezvoltarea industriei socialiste permite concentrarea producției în mari unități automatizate.

Directivile Congresului al XX-lea al P.C.U.S. indică sarcinile fundamentale în ceea ce privește mecanizarea și automatizarea în fiecare ramură industrială, arătând largă posibilitate de aplicare în U.R.S.S. a acestor moderne mijloace ale tehnicii.

În prezent, în siderurgie se extinde automatizarea conductelor cilindrici, urmărindu-se reglarea automată a regimului termic se aplică pe scară largă automatizarea la laminare de taină, fier și oțel în acest mod, la fier și oțel cîincinului al șaselea se va ridica producția de metale ferose cu mai mult de 50% față de cîincinul precedent. În metalurgia neraoasă se automatizează cupetoarele pentru rafinarea cuprului, plumbului, zincului, nichelului și a metalelor rare. Producția de metale rare trebuie sporită pentru asigurarea dezvoltării continue a electronicii și a radiotehnicii, care cer în special metale pure pentru semiconductori. În domeniul industriei petrolului urmează să fie automatizată operația de manipulare a coloanei de sonde, lucrările de extracție și transport. Sînt de asemenea studiate posibilitățile de control la distanță și de dirijare centralizată a sondelor. În energetică s-a început de cîiva ani aplicarea comenzii telemeccanice a hidrocentralelor electrice. Se introduce, de asemenea, comanda de la distanță a principalelor sisteme energetice și a subsistațiilor importante, se trece la automatizarea completă a comenzii în termocentrale care se construiesc.

Dar ceea ce marchează un progres esențial în industria metalurgică sovietică este introducerea pe scară din ce în ce mai largă a liniilor automate. Prima linie automată a fost introdusă în Uniunea Sovietică încă în 1938, cînd s-a automatizat într-un ansamblu de patru mașini operațiile de prelucrare și asamblare a rolei de susținere a senilelor și de presare a bandajului în senită. A urmat apoi introducerea de linii automate pentru prelucrare a inelelor de rulmenți conici, și pentru prelucrare a pieselor cilindrice de tipul axelor. În perioada postbelică s-a lucrat intens la automatizarea prelucrării blocului de cilindru pentru motor de automobil și a chiulasei pentru motor Diesel. Astfel, pentru blocul autocamloanelor

Prof. ing. T. TANASESCU

ZIS s-a realizat o linie automată cu patru sectoare, unde lucrează 47 de agregate cu aproape 600 de scule așchietoare. Linia pentru prelucrarea chiulasei pentru motor Diesel este echipată cu 33 de mașini-unelte și are o productivitate de o chiulasă la fiecare trei minute; întreaga linie este deservită de numai doi oameni.

O realizare remarcabilă a automatizării sovietice este faptul că în 1950 s-a dat în folosință o fabrică complet automatizată pentru fabricarea pistoanelor auto. Aici este cuprins tot procesul de confecționare a pistonului, de la turnare și pînă la ambalarea produsului finit. Peste 1.500 de mașini și aparate electrice intervin în această fabricație automată. Într-un timp, industria sovietică a fost înțetrată cu o a doua uzină automată asemănătoare. După anul 1950 au fost perfecționate liniile automate și s-a putut trece la prelucrarea automată a suprafețelor și a axelor. Tot în această perioadă în Uniunea Sovietică au apărut fabrici complet automatizate.

Problema grea a alimentării cu piese a mașinilor dintr-o linie automată a fost rezolvată cu bune rezultate în această perioadă, prin perfecționarea alimentării, prin rezervoare-buncăre, sau prin dispozitive cu role.

Industria sovietică utilizează azi numeroase linii automate. Iar în viitor ele vor fi și mai mult extinse. Al șaselea plan cincinal prevede punerea în funcțiune a cel puțin 220 de noi linii și secții automate și semiautomate în sectorul construcției de mașini.

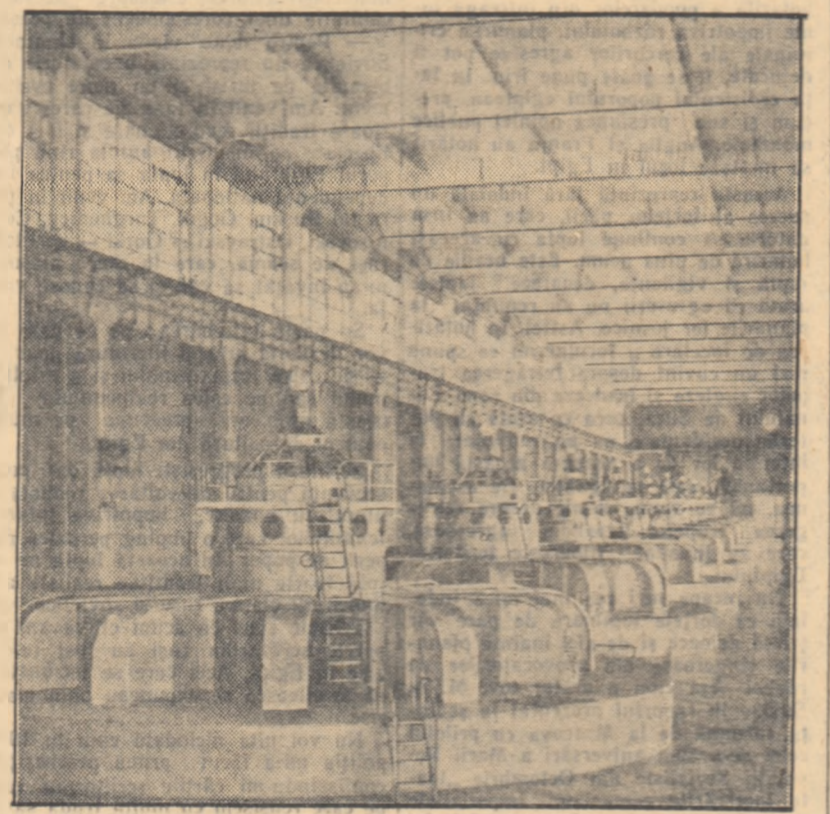
În industria chimică, de pildă, se prevede în principal automatizarea complexă a fabricilor de acid sulfuric, acid azotic și sodă calcinată. Dezvoltarea construcțiilor de locuințe în cel de al șaselea cincinal va fi sporită de două ori față de cincinul trecut. Pentru aceasta, se va trece la o accentuată mecanizare și automatizare a fabricării materialelor de construcție. Și în industria forestieră mecanizarea și în parte automatizarea lucrărilor de tăiere și transport sînt sarcini permanente, care trebuie între altele, să conducă la eliberarea omului de muncile grele.

În industria bunurilor de larg consum automatizarea are ca scop principal să micsoreze prețul de cost și să mărească producția. În U.R.S.S. automatizarea a pătruns deja în fabricarea de lacămuri, bricege, lămpi electrice, baterii, tuburi electronice și piese de radio. Se pregătesc automatizarea pentru o producție în masă a obiectelor tehnice de uz casnic. În

industria textilă, în industria pielăriei și încălțămîntei, este programată de asemenea în al șaselea cincinal introducerea automatizării la răboazele de tesut, la egrenarea bambacului, la prelucrarea pielilor și la fabricarea încălțămîntei. În industria alimentară vor fi introduse în decursul cincinului peste 600 de linii automate pentru prelucrarea peștelui, peste 400 linii pentru produse de panificație și cofetărie, peste 1.500 de linii automate pentru fabricarea untului și peste 400 de linii pentru prelucrarea cîrnii.

Dar, în afară de procesele industriale, automatizarea poate fi utilă și în alte operații, cum sînt cele de conducere. Numai pe această cale vor putea fi reduse cheltuielile în aparatul administrativ și se va mări eficiența în conducere; eficacitatea va crește, în primul rînd, prin reducerea timpului de rezolvare a lucrărilor în birouri. În U.R.S.S. se introduc tot mai larg mașinile mecanice, electrice și electronice de calcul, mașinile cu cartele perforate pentru înregistrări și rapoartări, instalațiile de telecomunicații, telecomandatele pentru transmiterea direct de ordine la distanță, teletransmisibile de facsimile pentru scrisori de obligațiuni, mașinile pentru nomenclaturi și adrese, aparatele de reproducere și multiplicare, microfilmările și altele. Dispozitivele de automatizare se aplică tot atât de bine la previziuni statistice ca și în lucrările curente de exploatare. Serviciile de meteorologie utilizează azi mașini electronice de calcul care dau numeroase date experimentale, culesse în decurs de 24 de ore, reușesc să facă necentenți previziuni pentru vremea probabilă în următoarele 36 de ore. Oritunde acționează legi și relații matematice mașina se poate substitui omului; în aceste cazuri, mașina are avantajul că socotește mult mai repede și fără greșală.

În Uniunea Sovietică automatizarea are nemărginite posibilități de aplicare. În actualul cincinal și în cele următoare automatizarea va pătrunde tot mai mult în toate ramurile industriale. Caracterul de masă al miscării inventatorilor — firesc în țara în care mijloacele de producție aparțin poporului — asigură avîntul crescînd al perfecționării producției industriale, al cărui factor esențial îl constituie mecanizarea și automatizarea proceselor de fabricație. Înaintînd neabătut pe această cale, poporul sovietic își lăurește condițiile necesare pentru crearea celui bîslug de bază a treceii la societatea comunistă.

Dneproghesul distrus de fasciști, a fost reconstruit îndată după război. Marea hidrocentrală de pe Nipru a devenit mai puternică, mai perfecționată. În hala mare a generatoarelor nu se văd oameni. Centrala funcționează automat, fiind dirijată de la distanță.

Interes și prietenie față de țara noastră și poporul român

Conferința de presă cu delegația A. R. L. U. S. care a vizitat U. R. S. S.

Delegația A.R.L.U.S. care a vizitat Uniunea Sovietică la invitația V.O.K.S. — mîno-sovietice, a ținut sîmbătă, la Consiliul General A.R.L.U.S., o conferință de presă. Cu acest prilej membrii delegației au comunicat ziaristilor impresiile cu care s-au întors din Uniunea Sovietică și unele informații asupra activității desfășurate de ei pentru a face cunoscute în U.R.S.S. realizările științei și culturii noastre.

Au fost de față reprezentanți ai Consiliului General A.R.L.U.S. și numeroși ziaristi. La conferință a participat și I. S. Ilin, secretar al ambasadei Uniunii Sovietice la București. În timpul cuvîntului tovarășul Tudor Bugnariu, locțiitor al ministrului în vîlmîntului, conducătorul delegației romine care a vizitat U.R.S.S., a subliniat primirea deosebit de călduroasă și de atentă de care s-a bucurat delegația noastră pretutindeni în U.R.S.S., la Moscova, ca și la Leningrad, la Kiev, ca și în R.S.S. Uzbekă și R.S.S. Moldovenească.

O puternică impresie a făcut asupra tuturor membrilor delegației interesul deosebit manifestat de oamenii sovietici pentru țara noastră și poporul român. La toate conferințele U.R.S.S. participanții — numeroși muncitori, oameni de știință și cultură, studenți — au pus zec de întrebări, cerînd ample informații și lămuriri asupra vieții și realizărilor poporului nostru. Considerăm, a spus tot Bugnariu, că schimbul de delegații între R.P.R. și U.R.S.S. cu prilejul Lunii prieteniei — această vizită care a avut și caracterul unui bogat schimb de experiență — constituie o nouă contribuție la continua întărire a prieteniei dintre poporul român și popoarele sovietice.

Academicianul Cezar Petrescu, care a vizitat a doua oară Uniunea Sovietică, după o trecere de 10 ani, a descris în culori vii uriașele realizări obținute în acest răstimp de poporul sovietic.

Planurile de refacere a Kievului, ruinat de război — a spus el — pe care el îl înfățișau acum 10 ani constructorii sovietici, au fost depășite într-o măsură de necrezut. Aceiași lucru se poate vedea și la Moscova și în celelalte orașe sovietice pe care le-am vizitat în R.S.F.S. Rusă, în Uzbekistan sau în Republica Moldovenească.

Tin să subliniez cu acest prilej — a continuat vorbitorul — interesul omului sovietic, chiar al celui de pe stradă, din ateliere, din instituții, pentru țara noastră, pentru literatura noastră. Am întâlnit acest interes în toate părțile. Am fost întrebate de face Sadoveanu, ce face Argezei, ce se mai scrie la noi, ce se mai traduce? Cînceștii sovietici pregătesc acum un scenariu de film „1907”.

Acestui interes — a spus vorbitorul — trebuie să-i răspundem prin studiul nostru de a face cel mai larg cunoscută cultura sovietică în țara noastră și cultura noastră în Uniunea Sovietică al cărei popor are un suflet mare și năsture o mare prietenie pentru poporul nostru.

Scritorul Marcel Breslașu a vorbit despre omul sovietic, așa cum l-a înfățișat în călătoria făcută în U.R.S.S. El a subliniat îndeosebi preocupările oamenilor sovietici pentru cultură, pentru artă. În numeroase spectacole vizuale în Uniunea Sovietică, a spus vorbitorul, ne-am putut convinge de valoarea și eficacitatea metodei realismului socialist, care este aplicată fără rigiditate sau anchilozare. Îngăduind diferențierile cele mai diverse, după temperamentul creatorilor, după specificul locului etc.

Scritorul Marcel Breslașu a vorbit pe larg despre spectacolele văzute, despre minunatele creații ale artiștilor sovietici. În care se afirmă cu putere multe elemente tinere.

Scritorul Szabedi Laszlo s-a ocupat în special de vizita delegației A.R.L.U.S. în Uzbekistan, subliniind progresele uriașe realizate în anul prieteniei sovietice de această republică, care a fost înălțat în întințuri și în stare de robie de către regimul țarist. Pe cînd în anul 1913 numărul anal-

fabetilor atîngea, în această republică, un procent de 98 la sută din întreaga populație, astăzi ea are 5400 școli de diferite grade, frecventate de aproape 1.500.000 copii și tineri — și nu mai are analfabete.

Vorbitorul a subliniat că la acest rezultat s-a ajuns cu ajutorul poporului rus, cu ajutorul intelectualilor ruși, prin aplicarea în viață a politicii naționale leniniste.

Tovarășul Szabedi Laszlo a arătat că succesele obținute de U.R.S.S. apar într-o lumină și mai puternică astăzi, cînd reacțiunea ungară încearcă să ponească Uniunea Sovietică și relațiile ei cu celelalte popoare.

Trișful salt făcut în ultimii ani de Uzbekistan din punct de vedere economic și cultural — a spus în continuare vorbitorul — nu este însă un fenomen izolat, ci oglindesc întreaga dezvoltare a tuturor popoarelor din U.R.S.S. însuflețind uriașă mișcare de eliberare a tuturor popoarelor Orientului.

A vorbit apoi prof. univ. Constantin Nicuță, care s-a ocupat pe larg de vizita delegației în R.S.S. Moldovenească, dînd date elocvente despre progresele extraordinare realizate de această republică.

În încheiere vorbitorul a subliniat: Oricine vizitează U.R.S.S. se întoarce plin de încredere în viitorul omului și cu convingerea fermă că, pentru țara noastră, folosirea largă a experienței sovietice constituie o garanție sigură a fărîurii unei vieți noi, ferice.

Conf. univ. Aurel Pirvu a înfățișat aspecte ale dezvoltării industriale și tehnice din U.R.S.S.

Oamenii de știință din ramura matematicii și fizicii din U.R.S.S. — a spus vorbitorul — se interesează mult de lucrările oamenilor de știință din țara noastră, sînt bine informați și doresc o colaborare tot mai strînsă cu ei.

Răspunzînd întrebărilor puse de ziaristi, membrii delegației au vorbit despre numeroasele conferințe pe care le-au ținut la Universitatea Lomonosov și în alte instituții științifice.

Muncitorii din secția broșare a tipografiei „Krasni proletarii” din Moscova au obținut mari realizări în producție în cîncesta zilei de 7 Noiembrie.

Poșta concursului de jocuri distractive

Deoarece mai mulți participanți la concurs au cerut lămuriri cu privire la soluționarea jocurilor, publicăm mai jos cîteva lucrări a căror consultare va înlesni rezolvarea cererilor de cuvinte încrucișate și a celorlalte jocuri.

- N. Pospelov și P. Sablovski — Literatura rusă.
- L. I. Timofeev — Literatura sovietică rusă.
- N. N. Baranski — Geografia economică a U.R.S.S.
- x x x — Antologia poeziei sovietice. Ed. Cartea rusă — 1955.
- x x x — U.R.S.S. în cel de al VI-lea plan cincinal. Consiliul General A.R.L.U.S. — 1955.
- Gabriel Stimpel — Războaiele ro-

mîno-ruse în lumina tiparului (această broșură poate fi consultată la sediile consiliilor raionale A.R.L.U.S.)

Rectificare

— La jocul „Literatura sovietică”, prima semnificație de la 14 vertical se va înlocui cu textul „Cunoscut poet și dramaturg azerbaidjan”.

— La jocul „Maxim Gorki”, prima semnificație de la 13 orizontal se va citi „Mecanicul din «Mici burghezi»”, iar a doua semnificație de pe același rând se va citi „Personaj din piesa «Azilul de noaptea»”.

Termenul de pregătire a culegerii de „Jocuri distractive” se amîna pînă la 1 decembrie a.c.

Din viața și din cărți

Un pește care se topește la soare

Numele acestui pește ciudat, care foarte rar apare la țarm, derivă din cuvîntul „golomean”, care înseamnă „departare marină”. Numai că golomeanca nu trăiește în mare ci în uriașul lac Baikal, la mare adîncime. Primele exemplare au fost duse în anul 1774 la Petersburg de către academicianul Pallas, Valurile aruncase-lă la mal peștele mort.

După furtună, pe mal rămîn mulți pești morți. Golomeanca este albit de grasă încît se topește la soare, din ea rămînd doar pielea.

Oamenii de știință cunosc azi două feluri de pește golomeanca. Ai doilea — golomeanca mică — a fost descoperit în anul 1902. Cînd mor, acești pești cad în fundul apei și de aceea au fost descoperiți albit de țirziu.

Golomeanca este un pește frumos, de culoare roz, aproape străvezie, cu reflexe sideli. Arhipoarele lui pectorale sînt în formă de evantai. Are gură foarte mare și dinți mă-

runți. Golomeanca este foarte mincinosă și își înghețe pradă vie. Hrana ei se compune din peștișori, iar uneori își mînăncă propriul pui. Golomeanca naște pui vii, care s-au dezvoltat din icre în pîntecele femelei. Noii născuți sînt străvezii ca sticla. O femeie poartă de la 300 la 3.000 de pui.

Acești pești constituie o materie primă foarte apreciată în prepararea alimentelor dietetice. Dar pescuitul lor se face foarte greu, deși golomeanca este aproape cel mai răspîndit pește din lacul Baikal.

Culmea scepticismului

La Petersburg sînt adîncă o adîncă un gacarec demnitar care avea obicei să dezaprobe tot ce era rusesc, și să laude tot ce era străin. Ajîndu-se o dată la Moscova, el văzu vestita casă a lui Pașkov — una din cele mai remarcabile opere ale arhitecturii clasice ruse, construită între anii 1784-1786 de marele arhitect V. I. Bajenov —

azi clădirea Bibliotecii „V. I. Lenin” — De bună seamă că această clădire — exclamă el — n-a fost construită la noi, în Rusia!

Ministri ai R.S.F.S.R. din 10 august s.c., cîmpia de la Borodino. Împreună cu monumentele sale au fost donate muzeului de la Borodino, în anul următor. Se vor ridica aici monumente în cîncesta vîlmîntului comandanților de oști ruși M. I. Kutuzov, P. I. Bagration, M. B. Barklay de Tolly. Au și început lucrările la aceste monumente. Academicianul sculptor Tomski, sculptorul Bondarenko și alții lucrează la macheta lor.

În centrul comunei Semenovna, pe o moviță înălțată se va ridica un monument în cîncesta ostașilor sovietici.

Printr-o decizie a guvernului sovietic la lucrările de restaurare, s-au organizat ateliere speciale care vor reconstrui părțile distruse sau lovite ale monumentelor din cîncesta de Borodino. De asemenea, vor fi restaurate toate construcțiile de apărare, atît din timpul războiului din 1812, cît și ale celui din 1941-1942. Muzeului îi vor fi predate relicvele din 1812, cît și cele din 1941.

Romînia astăzi

cum Romînia produce tractoare, automobile, utilaj minier și petrolifer etc. Numarul muncitorilor a crescut aproape de două ori.

Orînduirea democrat-populară a trezii la viața uriașă energie a oamenilor muncii. Ni s-a povestit cu cit entuziasm s-a deslășurat relacarea economiei distruse de război. Zeci de mii de oameni și-au închinat de bună voie, din îndemnul inimii, munca lor refăcării și construirii de uzine și orașe.

La București delegația noastră a vizitat uzinele metalurgice „23 August”. În anii puterii populare, întreprinderea s-a dezvoltat considerabil — au fost construite noi secții, s-a instalat utilaj nou. În prezent, uzina produce locomotive electrice, autocamioane de mare tonaj, cisterne, macarale automate, utilaj pentru industria metalurgică și chimică. De curînd, colectivul uzinelor a primit sarcina de a fabrica 200 de cisterne pentru Republica Populară Chineză. 40 din ele au și fost expediate. Într-o mare secție a uzinei, pe linii terate, am văzut zeci de urmează să fie expediate în China populară. Arătîndu-ne uzina, tehnologul Ber Mîrcea spunea:

— Întreg colectivul nostru lucrează cu multă însuflețire pentru executarea comenzii făcute de Republica Populară Chineză. Cînd s-a ținut Congresul Partidului Comunist din China, muncitorii au lucrat în schimburi de onoare îndeplinindu-și cu cînceste sarcinile.

Despre avîntul în producție al muncitorilor, vorbesc și numeroasele liste de frunțași, despre el scrie gazeta de uzină „Viața uzinei”. Peste trei mii de muncitori din această uzină participă la întrecere.

lale ramuri industriale, aparține aproape în întregime capitalului străin. Acum, petrolul, ca și toate celelalte bogății ale țării, a devenit un bun al poporului. Muncitorii manifesta o grîbă gospodărească pentru îmbunătățirea continuă a producției, ca să poată de republicii cît mai mult petrol. În comparație cu 1938, extracția de petrol a crescut cu 60%.

Andrei Nikov, inginerul șef al schelei „Boldești”, ne-a spus că a această schelă a dat în cursul cincinului mai mult petrol decît în ultimii treizeci de ani. La aceasta au contribuit mecanizarea pe scară largă și creșterea continuă a productivității muncii.

— Acum — ne-a spus el — oamenii noștri știu bine că muncesc pentru ei, pentru statul popular și de aceea consideră că o datorie a lor să sporească bogățiile țării.

— Cînd am părăsit Ploiești și începea lucrul cel de al treilea schimb — schimbul de noapte.

Luminile schelelor petrolifere străluceau puternic. Am admirat această panoramă splendidă, gîndindu-ne la sufletul mare al clasei muncitoare din Romînia, care, învingînd greutățile, construiește cu succes o viață nouă, socialistă.

Printre țărani din Transilvania

Frumoasă e toamna în satele romînești. În aceste zile, pe cîmpurile și șoselele țării domnesc însuflețire. Se termină strînsul recoltei și se fac înșămînțări de toamnă. În orașe, după un vechi obicei, s-au deschis țirguri de toamnă.

— Veți merge în Transilvania noastră. Să vizitați neapărat pe țărani din satul Mădărași, — ne-au spus ziaristii din București, care ne-au în-

soțit în călătoria prin țară. Veți vedea acolo multe lucruri interesante. Am vizitat multe case, am discutat îndelung, țărani ne-au ospătat cu diferite mincări naționale.

În curtea unei case frumoase, de curînd construită, am înfîlînt pe proprietarii casei — Vasile Kis și soția sa Maria Kis — o familie înaltă, pînă de viață.

Din vorbă-n vorbă am aflat că amîndoi au fost în trecut argeși. Vasile Kis ne-a vorbit despre viața tristă de argat.

— Casa mi se dărimase aproape în nu era cu puțință să contruiesc alta. La moșier cîștigam pușin. Așteptam ca de pe o zi pe alta să se prăbușească acoperișul.

— Acum, noua casă a familiei Kis este confortabilă și curată ca un pahar. Au înțeles țărani că au obținut peste cînceste lăune de grîu și porumb, în afară de floarea soarelui, orz, legume și multe altele.

Maria arde de nerăbdare să intre și ea în vorbă. În gospodăria colectivă munceste cot la cot cu sotul ei. Arătîndu-ne cele trei camere ale casei, curate, frumos mobilate — Maria ne spune:

— Fîrește, fără ajutorul gospodăriei colective n-am fi avut nicodată aceste lucruri. Și eu am fost slugă la moșier. Credeți-mă, uneori nu aveam cu ce mă îmbrăca și merge la muncă.

— Țărani din Mădărași. La clubul sîntesc, fetele din echipa de cor au cîntat cînceste romînești, maghiare, rusești și ucrainene și au dansat cunoscuta „periniță”. Mult timp prietenii romîni n-au vrut să ne lase să plecăm. Am încercat un sentiment de bucurie văzînd năsterea noului sat romînesc, prietenia dintre oamenii de aici — romîni și maghiari, mersul înainte al poporului spre o viață nouă.

— Casa mi se dărimase aproape în nu era cu puțință să contruiesc alta. La moșier cîștigam pușin. Așteptam ca de pe o zi pe alta să se prăbușească acoperișul.

— Acum, noua casă a familiei Kis este confortabilă și curată ca un pahar. Au înțeles țărani că au obținut peste cînceste lăune de grîu și porumb, în afară de floarea soarelui, orz, legume și multe altele.

Maria arde de nerăbdare să intre și ea în vorbă. În gospodăria colectivă munceste cot la cot cu sotul ei. Arătîndu-ne cele trei camere ale casei, curate, frumos mobilate — Maria ne spune:

— Fîrește, fără ajutorul gospodăriei colective n-am fi avut nicodată aceste lucruri. Și eu am fost slugă la moșier. Credeți-mă, uneori nu aveam cu ce mă îmbrăca și merge la muncă.

— Țărani din Mădărași. La clubul sîntesc, fetele din echipa de cor au cîntat cînceste romînești, maghiare, rusești și ucrainene și au dansat cunoscuta „periniță”. Mult timp prietenii romîni n-au vrut să ne lase să plecăm. Am încercat un sentiment de bucurie văzînd năsterea noului sat romînesc, prietenia dintre oamenii de aici — romîni și maghiari, mersul înainte al poporului spre o viață nouă.

— Casa mi se dărimase aproape în nu era cu puțință să contruiesc alta. La moșier cîștigam pușin. Așteptam ca de pe o zi pe alta să se prăbușească acoperișul.

— Acum, noua casă a familiei Kis este confortabilă și curată ca un pahar. Au înțeles țărani că au obținut peste cînceste lăune de grîu și porumb, în afară de floarea soarelui, orz, legume și multe altele.

Maria arde de nerăbdare să intre și ea în vorbă. În gospodăria colectivă munceste cot la cot cu sotul ei. Arătîndu-ne cele trei camere ale casei, curate, frumos mobilate — Maria ne spune:

— Fîrește, fără ajutorul gospodăriei colective n-am fi avut nicodată aceste lucruri. Și eu am fost slugă la moșier. Credeți-mă, uneori nu aveam cu ce mă îmbrăca și merge la muncă.

— Țărani din Mădărași. La clubul sîntesc, fetele din echipa de cor au cîntat cînceste romînești, maghiare, rusești și ucrainene și au dansat cunoscuta „periniță”. Mult timp prietenii romîni n-au vrut să ne lase să plecăm. Am încercat un sentiment de bucurie văzînd năsterea noului sat romînesc, prietenia dintre oamenii de aici — romîni și maghiari, mersul înainte al poporului spre o viață nouă.

A. GREBNEV (correspondent special al „Izvestiilor”)

